

plačuje na neposrednih državnih davkih v vseh volilnih razredih skupno 4.316.760 kron; srednja Štajerska plačuje 10.917.136 kron, spodnja Štajerska pa 3.324.145 kron. Vsa Štajerska plačuje torej na direktnih davkih nekaj čez 18½ milijonov kron. Pač lepa svotica!

Vojska?! Duhovi so se malo potolažili. Vendar pa ni krvava igra na Balkanu izključena. Kakor znano, stoji stvar tako-le: Bulgarija se je naredila neodvisna od Turške. S tem so seveda Turki nezadovoljni. Avstro-Ogrska pa je anektirala, to se pravi: si je osvojila, za svoje vzela Bozno in Hercegovino, kateri deželi je upravljala že 30 let in je v njih vtaknila milijone in milijone našega denarja. S tem je pa Srbija nezadovoljna. Srbi so si menda domišljavali, da so Bošnjaki „neodrešeni bratci“ in da bodejo enkrat pripadali kroni tistega novopečenega Petra, kateri je postal kralj le z najnavednejšim umorom. Zdaj ropotajo ti paglavci, kakor da bi se jih kdo bal in naši prvaki so tudi na prvi hip pripravljeni, izdati avstrijsko domovino in se zavzeti za Srbe. Srbska vlada je seveda dovolj pametna, da si ne upa naši državi vojsko napovedati. Kaj bi tudi celi Balkan proti Avstriji, ki poleg tega ni sama, temveč ima trozvezo za sabo?! Regulerne vojske ne bode. Pač pa bodejo panslavistični Srbi zanesli v Bozno in Hercegovino upor in ustajo in tako zamore priti do velikanskega preliivanja krvi. Ta slučaj bode vsaj dokazal, da je panslavizem, ki ga gojijo Srbi kakor naši prvaki, velikanska nevarnost za našo državo!

Dopisi.

Središče. Studi se nam v današnjem času, kakšna hujškarija vlada pri nas. Naš general Šinko nima družega dela, kakor da kova shode in nas hujška zoper Nemce. Ja Šinko, pa pojdi na Kranjsko ali med Hrvate, ako ti je pri nas preveč „zaspano ljudstvo“. Mi ti v obraz zabrusimo besedo, da si preповemo širjenje tega sovraštva. Mi hočemo mir z Nemci. Saj vemo, da cela trgovina gre le skozi nemške roke. Poglejmo naše zagrižene Slovence Robič, Zdravec, Kočevar, s kom kupčujemo večidel na veliko, kakor ravno z Nemci. Kdo kupuje vino? Kdo živino? Kdo perutnino? Ravno Nemci! Mi si preповemo vaše grdo postopanje. Mir hočemo kot mirni Slovenci, da ne izgubimo še te male časti. Zakaj hujškate zoper Nemce v Ormužu, v Ptuj? Zakaj nas vlečete v sovraštvo? Zakaj vse to?! Ako ne bode miru, pa bomo naše grehe svetu razložili. Tudi od našega Rotšilda trgovca Robiča bomo svetn naznanili, kako na visoke procenete denar posojuje. Le tako naprej, in videli bomo, kje sta poštenost in pravica doma!

Sv. Marko niže Ptuj. Naš predstojnik Vršič in njegova banda nas hujškajo proti Nemcem in naprednjakom. Te črne duše pač ne poznajo prve božje besede: ljubi Boga čez vse in svojega bližnjega kakor samega sebe. Vršič je tako predrzen, da si upa nas nagovarjati, da ne smemo več kupovati pri nemških trgovcih v Ptuj. To je grdo, protipostavno postopanje človeka, kateri je občinski predstojnik in ima za mir skrbeti

sati, če bi hotel priti s česalom do kože. Pod nogami ubogih živali je bilo toliko gnojnice, da je kar sikalo izpod nog, ko so prestapale.

»Človek mora kar obstati, če kaj takega sliši, pravi Zelenjak. »V takem hlevu mora vendar žival poginiti!«

»To se razume samo ob sebi,« odgovori Janez. »Ako se živino pravilno ne krmi in slabo obskrbuje, mora iti pod zlo tudi najboljša kmetija, to je stara resnica. Poslušajte dalje. Jasli so bile sicer polne, a govodi nista nič žrli in pogledovali sta me tako milo, da me je zabolelo v srce. Kakor se mi je gnusilo, zagnal sem se in skočim čez kup gnoj, da sem dospel k glavam ubogih živali. Kaj zagledam! V koritu sta bili dve globlini in krog in krog je bilo vse trdo kakor skala. Lisjak, rečem, dajte mi dleto in debel lesen bat! Lisjak me pogleda ali vendar mi prinese ono, kar sem zahteval. Začel sem dolbiti. Z dletom sem iztrgal kos gnile krmne. Dolbel sem dalje in dalje, misleč si, zvrši kar si pričel. Tako sem dolbel eno uro in na to ugledal, da so bile na dnu lepe kamnite jaslji, velike in široke, da jih je bilo veselje gledati.

Na to sem vzel šop slame, jasli pometel in obrisal in velel Lisjaku, naj mi prinese čiste hladne vode ter jo potem zlij v jaslji. Ko bi vi videli, kako so živali pile. Bal sem se, da jih ne bom mogel nikdar napojiti.

»Tu sem pogledal Lisjak pravim na to,« kako tvoja živina pije in pogledj, kako sedaj žre. Seveda iz takih jaslji, v katerih je celo gnoj, ne bo pil niti prešči, kaj pa

ter zakone varovati. Mi ti povemo, da se ne bomo tvojega navodila držali. Kupčevali smo z Nemci in bomo storili to še naprej. Ti Vršič pa le drži z prvaškim dohtarji in tudi tistim prodaj svoje pridele. Višjo oblast pa opozarjamo, da si tega človeka pokliče na račun in ga naj nauči kaj je „svoji k svojim“. Kmetije bodimo pametni in ne dajmo se hujškati.

Več kmetov.

Razbor pri Slov. Gradcu. Blagi „Štajerc“, pridi in potipaj žile našim črnim in namesto bralnemu kladnemu društvu. Ker si zadnjokrat jih nekoliko ožigosal, so se tako razvneli velikaši žniderčki, blagajnik in predsednik, da so si z dovoljenjem župnika uredili pri nekem kmetu tako imenovano „vahparado“ 4. t. m. pri koji so civilili in javkali čez nas. Pri tem se je knjižničar Jernej Pačnik, pijan od „Slov. Gospodarja“ tako razvnel, da je dva domača hlapca zabodel, kojih eden je v smrtni nevarnosti. G. župnik, lep napredek Vašega društva! Črez to društvo pa ja ne bodejte kaj rekli, saj so Vaši podrepaniki to storili. Več pride drugi!

Opazovalci.

Ptujski okraj. Ni človeka, katerega se ne bi skušalo nahujškati od strani ničvrednih ljudi. Mi se čudimo, ako slišimo od ljudstva, katero pride prestrašeno in našutano v mesto, kako razlaga prvaško gonjo. Mislili smo, da bo konec, ker je ljudstvo mirno postalo in ne verjame več tem hujškačem; ali žalibog, laži katere že pressegajo vse meje, tudi pri nekaterim ljudem najdejo še nekaj veljave. Mi hočemo danes samo nekaj slučajno razodeti, da ljudstvo sprevidi, da vsa ta gonja ni drugo, kot velikanska škoda na gospodarskem polju; in ravno ljudstvo ima prenašati ta žalostni položaj. V vsaki vasi so takozvani „voditelji“ nekeke društva in to društvo trosi grde laži med svoje sode. Ti hujškači pravijo: ne hodi v mesto k nemškim trgovcem, ti te bodo pretepli ali pa otciganili, ali pa s slabim blagom sleparili, ako stopiš v nemško trgovino, tam te že čakajo Slovenci, da te osramotijo; to so tisti nemčurji, kateri so od sv. kat. vere odstopili, to so zdaj sami brezverci, kateri tudi tebi vero vzeti hočejo; bodi previden in ne hodi tja, ker je prepovedano. Ti moraš edino k Slovencem zahajati; tam kupuj svoje blago, to so možje sv. kat. vere, to so pravi Slovenci itd. — Tako ropotajo in lažejo prvaški hujškači. Žalibog da je tako! Žalostno in resnično! In vse to se godi v prid nekaterim ljudem, kateri ptujske razmere dobro poznajo in nimajo toliko sramote v sebi, da bi pri taki hudobiji ljudem vendar oznanili, da vse to ni res. Nam druga pot ni dana, kot ljudstvo opozarjati, da vsa ta hujškarija ni za pičico resnična. Nemško mesto Ptuj ima svoj nemški odbor, nemške šole, svojo nemško katoliško cerkev in še razna druga dobra podjetja, katera tudi ljudem posebno na gospodarskem polju koristijo. Nemški trgovci niso brezverniki, ne Ornig ne Blanke, Steudte, Strachill, Slawitsch, Sadnik, Muchitsch, Schramke in vsi drugi; vsi so dobri katoličani, znabiti boljši kot prvaški voditelji dr. Jurtela, dr. Brumen, dr. Horvat, dr. Kodermann, Havelka, Mahorič in Seligo in drugi. Ali se vidi

še le govedo. Če ne boš drugače obskrboval, mora zborleti in poginiti tudi najkrepkejšo govedo. In rečem ti najmi jutri takoj par delavcev, da ta gnoj izkidaš, potemusti izkidaš vsaki ali vsaj vsaki drugi ali tretji dan in doživel boš čudeže v svojem hlevu. Ko se bo krmilo, bodi zraven in pazi, da se živino pred krmjenjem skrbno osnaži, ker drugače bo za pol leta ravno isto, kar si danes videl. Rečem ti, glej tudi svoji ženi malo bolj na prste in zahtevaj od nje nekaj več snage in reda, kajti če gre tako dalje, boš v par letih berač in boš moral živeti in umreti v veliki mizeriji! — Lisjak mi je seveda obljubil, da bo odslej vse drugače; pustil sem gar ter šel svojo pot.

»Ali je bilo potem kaj bolje? Je gledal svoji ženi, na prste in zahteval, naj bi bolj pazila na red in snago?« vpraša večina možakov.

»Kaj še!« odgovori Janez. »Pri teh ljudeh je bila vsaka beseda bob ob steno. Če bi mene ubogali in bi potem šlo premoženje na dražbo, bi se bil čudil. Ali gospodarili niso potem nič drugače nego poprej. Ostalo je pri starem. Lisjak je bil butec, ki ni znal ženi ukazovati. Ona je gospodinjala s svojo lenobo in umazanostjo dalje in moralo je priti do tega, do česar je prišlo t. j. do takozvanega odgospodarjenja. Le škoda ubogih otrok. Ti reveži se mi kar smilijo!«

»Žalostno, pa resnično, pravijo sodej;« slaba gospodinja spravi hišo na boben in sicer tem prej, če mož sam ni dober in energičen gospodar.«

Po svoje prevel po A. Stöhr, iz „Prakt. kmetovalca“ D.

Kodermanna ali Supančiča kdaj v cerkvi? Mi ne hvalimo ampak grajamo to, kar ni pravica! Bodite tedaj, ljudje pametni, ne verujte tem gadom, ampak dajte jim krepki odgovor.

Iz Virštajna. Nima skoro pomena poročati o malenkosti, pri kateri se je najemnik lova veliko prizadeval. Kosili so kosci pri veleposesniku g. Jakob Bovka seno „Podvezbo“; našli so nežne mladice zajčke in se jim je žival usmilila in jih je viničar odstranil, potem jih je njegova hči v bližni vinograd spustila. Ko je to najemnik lova zvedel so mu že začeli lasje po konci rasti: zdaj sma pa že vkup, bom že jaz pokazal, komu zajce pobirati; verjeti pa ni hotel da so bili zajčki spušteni. Poslal je opomin da naj plača 8 K za zajce, ki niso bili nič vredni. Šel je pa na sodnijo tožiti, bila je obravnava 8. oktobra in je sodnik toženca čisto oprostil. Res si je mislil ta najemnik lova: dobre bi bile kronice. Jaz pa mislim, da se boš velikokrat kesal, ko boš moral plačevati škodo katero bodo zajci naredili. Opazovalec.

Sv. Lovrenc sl. gor. Pri nas je trgatve dokončana, mošta je obilno, kupcev pa nič. Današnje žalostne narodne razmere so krive, da ne pridejo nemški kupci več v naše kraje. To so sadi hujskanja prvakov proti Nemcem. Sad se še nekaj odposilja, pa tudi v nemške kraje. Ja ljudstvo, tako se nam bo godilo, ako bode trajalo to sovraštvo še naprej.

Ljutomer. Podli sovražnik nima pikice časti, ker znirom hujška Slovence zoper Nemce. Zakaj pišete od vaših „slovenskih“ trgovcev, ker je znano, da so ravno tisti na slabih nogah. Zakaj hujškate, ako pa vendar vidite, da smo odvisni od nemškega kupca in ravno vi najraj prodate vaše pridele v nemške kraje?! Zakaj delate sovraštvo, ker vendar vidite, da je ravno pri nas kmet od mest in trgov odvisen. Ali spada gospodarski posel tudi v politiko? Mi kmeti pravimo: ne in stokrat ne! Živeli smo z Nemci in hočemo še nadalje v miru živeti in kupčevati! Kmetje.

Majberg pri Ptuj. Poročali smo že enkrat, da tudi pri nas hujškarija sovraštvo in napade rodi. Žalibog da moramo to sramoto nositi, za katere lumparije so le edino nekateri hujškači in ljudje brez sramu odgovorni. Naš kraj je bil priljubljen in z veseljem smo spremljali Ptujške meščane v našo sredo in se dolgo leta prav dobro razumeli. Danes je pa drugače; ako ni slabo leto ali toča, pa so slabi in hudobni ljudje, kateri kalijo ta blaženi mir. Mirna in poštena je gostilna gospe Gomilšek, pogledimo si pa nasprotno sosedovo Rižnerja; tudi ta je bila enkrat spoštovana hiša, danes pa ima sin glavno besedo in ta je velik sovražnik Nemcev, ako ravno tudi on rad kupčuju z njimi. Tam je tisti slovenski tabor, kjer se kova sovraštvo. Par navdušenih prenapetih ne pusti mirno popotnike, napadajo jih s psovki in tudi s kamenjem, celo strel se je zadnji nedeljo slišal. Kdo pa so ti voditelji? Pa povejmo vendar enkrat, da ima tisti Habianič, mlinar pri gosp. Jurza v Ptuj, prvo besedo. Nadalje naš rihtar in še par podrepanikov. Da ne bo celi naš okraj oškodovan, prosimo višjo oblast, da naj napravi red in da ojster ukaz gostilničarju Rižnarju in našemu rihtarju ter Habianiču, da bo vendar enkrat mir v našem kraju. Sovraštvo do Nemcev pa pustimo na stran, ker vendar z njimi kupčujemo in hočemo tudi za nadalje v miru živeti.

Čitajmo kmetijsko časopisje!

Naše kmetско ljudstvo je na sploh pridno ljudstvo, toda malo preveč starokopitno ali staroverno je. Neče in neče od starih navad, pa obetaj mu tudi zlate gradove. Kaj bodo ti „šolarji“ znali, kako je treba kmetovati, pravijo in ti ubivaj se kolikor hočeš, tvoji dobri nauki so vedno le bob ob steno. Če nisi ravno berač ali cigan, pa ti ne bodo nič verjeli. Ravno narobe naredijo, kar si jih učil. Kaj pa še dobra kmetijska knjiga ali kmetijski časnik! To so sicer dobro došle reči, toda ne za čitanje, marveč za zavijanje tobaka in masla. Kar ni v sanjskih bukvah, v pratiki ali v molitveniku, to je vse odveč! Zato pa se ne smemo čuditi, če se števil onih kmetovalcev, katerim gre v gospodarstvu vse rakovo pot, pri nas vedno več in več.